

JAARTHEMA 2020-2021

ZINGEND NAAR HUIS

Onderweg met de pelgrimspsalmen

Gelukkig wie naar U
vol van verlangen op weg zijn,
zelfs in het dorre bomendal,
zien zij een bron en regenval,
gaan ze van zegen tot zegen,
naar God die verschijnt in zijn heilige stad.

Uit: Psalmen voor Nu 84 (couplet 3)

Introductie op het thema

Wij zijn christenen onderweg. Dat zingen we in Psalm 84: 'Gelukkig wie naar U vol van verlangen *op weg* zijn.' In het lied 'Ik wil jou van harte dienen' zingen we: 'Wij zijn *onderweg* als pelgrims, vinden bij elkaar houvast.' En in Psalm 43,4 zingen we: 'Dan *ga* ik op tot uw altaren.'

Wat al deze liederen met elkaar gemeen hebben is dat ze er blijk van geven dat wij onderweg zijn en dus nog niet op onze definitieve plaats van bestemming zijn aangekomen. Wij zijn – net als Abraham – onderweg als pelgrims. Abraham woonde in tenten, omdat hij uitzag naar een stad met fundamenten, door God zelf ontworpen en gebouwd (Heb.11,9-10). Zo zijn ook wij onderweg naar dit hemelse Jeruzalem, de stad waar recht en vrede elkaar ontmoeten en waar God opnieuw onder de mensen zal wonen.

De weg naar dit hemelse Jeruzalem is lang en vol gevaren. Daarover gaan ook de pelgrimspsalmen die dit jaarthema centraal staan (Psalm 120-134). De pelgrimspsalmen zijn een bundeling van ervaringen die ons op weg naar de ontmoeting met God kunnen overkomen. Soms krijgen we te maken met eenzaamheid (Ps.121) of ondergaan we onrecht en verdrukking (Ps.129). Soms zitten we in een dal (Ps.130), voordat we voluit kunnen genieten van de hoogtepunten die er ook zijn (Ps.133/134).

Wat al die Psalmen met elkaar gemeen hebben is het diepe besef en het volle vertrouwen dat God er in al die verschillende situaties bij is (Ps.121). Hij beschermt wie hem liefhebben (Ps.125) en zegent hen overvloedig (Ps.128). Hij geeft ons reisgenoten voor onderweg (Ps.122) en rijke zegen laat hij op ons neerdalen (Ps.133/134).

Met de pelgrimspsalmen in de hand zijn wij zingend op weg naar het hemels Vaderhuis.

DATA EN THEMA'S

Er zijn meer pelgrimspsalmen dan kringzondagen, wat betekent dat we niet alle pelgrimspsalmen op een kringzondag kunnen behandelen. In het overzicht hieronder staat aangegeven welk thema op welke zondag wordt besproken. Ook de overige pelgrimspsalmen krijgen gedurende het jaar een plaats.

Datum	Thema	Subtitel
6 september	Samen op weg	Met de pelgrimspsalmen
4 oktober	Psalm 121: Berg je maar	Veilig in Gods schaduw
1 november	Psalm 123: God voor ogen	Vol verwachting omhoog kijken
6 december	Psalm 125: Rotsvast vertrouwen	Opstaan tegen het kwaad
3 januari	Psalm 126: Stalactitische vreugde	Leven uit toekomstige vreugde
7 februari	Psalm 127: Vergeefse moeite	Het arbeidsethos van een pelgrim
7 maart	Psalm 129: Over de rug van anderen	De weg van gelovig protest
2 april	Psalm 130: Op het zondaarsbankje	Waar schuld barmhartigheid ontmoet
2 mei	Psalm 133: Levenslange vriendschap	De zegen van leven in eenheid
6 juni	Psalm 134: Home Sweet Home	Lofprijzing als levenswijze

VERDIEPINGSSTOF

Titel

Breekbaar Halleluja
J.M. Abrahamse

Beschrijving

Dit goed leesbare boek van Abrahamse neemt een praktische en hedendaagse insteek in de pelgrimspsalmen. Compleet met gespreksvragen en praktische tips.

Journey
A. Motyer

Dit boek van Motyer is meer theologisch van aard. Dat maakt het een waardevol boek, maar tegelijkertijd ook lastiger om te lezen.

Pleidooi voor de Psalmen
N.T. Wright

In dit boek voert Wright een pleidooi voor de herwaardering van de Psalmen in de eredienst en bovenal in ons leven. Want Psalmen brengen je op het kruispunt van Gods tijd, ruimte en materie.

Pelgrim met God
A. Markus

In dit boek volgt Markus aartsvader Abraham op de voet die als pelgrim onderweg was naar het land dat God heeft beloofd. Hoe moeilijk, maar ook hoe zegenrijk, het is om werkelijk uit Gods belofte te leven blijkt uit tal van gebeurtenissen en keuzes in Abrahams leven.

Samen op weg

Met de pelgrimspsalmen

THEMA

Het leven met God is niet zweverig of in beton gegoten. Het gaat erom dat je leert te ontdekken wie God is in het dagelijkse leven. Dat je *wandelt* met hem zoals Henoch deed en dat je Jezus *navolgt* als zijn leerling. In beide woorden zit iets van beweging. Een bewustzijn dat je onderweg bent, maar je doel nog niet hebt bereikt.

Je bent als het ware een *pelgrim*, die op weg is naar Jeruzalem om God te ontmoeten en te aanbidden. Alleen ben je niet op weg naar het aardse en door oorlog verscheurde Jeruzalem, dat in Palestina ligt. Nee, je bent op weg naar het hemelse Jeruzalem, daar waar God voor altijd vrede geeft. Je bent op weg naar Huis.

Onderweg maak je van alles mee. Hoogte- en dieptepunten. Net zoals de pelgrims onderweg naar Jeruzalem van alles meemaken. Van de eenzaamheid van de tenten van Kedar (Psalm 120) naar het vaste vertrouwen van de

Sionsberg (Psalm 125) en de rust die gevonden wordt bij God (Psalm 131) totdat ze met elkaar Gods lof zingen in zijn heilige stad (Psalm 134).

Je bent niet alleen onderweg. Je loopt in een lange stoet van geloofsgenoten. Mensen die net als jij vertrouwen op Gods beloften en met vallen en opstaan onderweg zijn naar God. Samen zingend, samen biddend, samen gelovend, samen hopen, samen verwachtend. Dat is de kerk van alle tijden: geloofsgenoten onderweg. Gelukkig maar, want samen zijn we niet alleen!

*“Je bent
op weg
naar Huis.”*

LEESROOSTER

Maandag (31-08)	Hebreeën 11,13-16
Dinsdag	Psalm 1
Woensdag	Deuteronomium 16,1-8
Donderdag	Deuteronomium 16,9-16
Vrijdag	1 Petrus 2,11-17
Zaterdag	Romeinen 15,4-7

VRAGEN

1. Ben jij als christen onderweg?
 - a. In welke dingen merk je dat?
 - b. Welk doel heb je voor ogen?
 - c. Welke dingen houden je nog vast?
 - d. Vertel elkaar eens iets over hoe je het leven als pelgrim ervaart. Welke moeite, vreugde, vragen, hindernissen kom je tegen? Houd het dichtbij jezelf.
2. Wat betekent het voor jou dat je 'niet alleen maar samen' onderweg bent?
 - a. Denk eens na over hoe anderen voor jou tot steun zijn en ook hoe jij anderen tot steun kan zijn.
3. Als we als christenen geroepen zijn om onderweg te zijn als pelgrims, moeten we dan nog wel langdurige contacten aangaan met mensen om ons heen? Waarom wel/niet?

PRIKKELS

1. Ik ben een echte pelgrim.
2. De kerk is teveel gericht op het hier-en-nu.
3. God maakt onze reis moeilijk om ons geloof sterk te maken.

VOOR DE JEUGD

1. Waar zou je het liefste heengaan als je nu op reis zou gaan?
2. God reist met je mee! Wat merk je daarvan? Vind je het fijn dat God altijd bij je is?

Psalm 121: Berg je maar

Veilig in Gods schaduw

THEMA

Als je het lied *'Ik hef mijn ogen op naar de bergen'* zingt - een populaire berijming van Psalm 121 - dan krijg je de indruk dat Psalm 121 een lieflijke Psalm is.

Dat komt omdat het net lijkt alsof je hulp komt van de bergen. Maar niets is minder waar. De bergen staan in deze Psalm juist voor het gevaar en de moeilijkheden van het onderweg zijn.

De bergen staan voor de dingen waar je *als een berg* tegenop ziet. Het zijn de hobbels waarvan je weet dat je ze moet nemen, maar ja... ga er maar aan staan. Het gevaar dreigt van alle kanten. Dieven en rovers liggen op de loer. Je moet langs steile bergpassen gaan waar je lelijk uit kunt glijden. Er zijn geen bomen die voor schaduw zorgen tegen de brandende zon en 's nachts is er geen plek waar je veilig kunt rusten.

'Ik hef mijn ogen op naar de bergen, waar komt mijn hulp vandaan?'

Het is geen uitspraak van vertrouwen, maar een schreeuw van iemand die het einde van de weg niet ziet en bang is om

de weg te gaan die voor hem ligt. Is het wel verantwoord om op weg te gaan bij het zien van zoveel gevaar?

“De bergen staan voor de dingen waar je als een berg tegenop ziet.”

Ja, want je gaat niet alleen. God gaat met je mee. Hij houdt de wacht. Hij beschermt je tegen al het gevaar. Hij is als een schaduw die altijd met je meegaat, die je beschermt tegen de zon. Pelgrims kunnen hun kwetsbaarheid onder ogen komen omdat God altijd met hen mee gaat. Onze kwetsbaarheid is een getuigenis van onze diepe afhankelijkheid van God. Wij zijn geen 'self-made-man': ons leven is geborgen bij God. Berg je maar... bij hem!

LEESROOSTER

Maandag (28-09)	Psalm 121
Dinsdag	Exodus 33,18-23
Woensdag	Handelingen 17,24-27
Donderdag	Jesaja 42,5-8
Vrijdag	Marcus 6,45-52
Zaterdag	2 Korintiërs 5,1-10

VRAGEN

1. God is altijd bij ons, maar we merken het niet altijd op. Hij is vaak ‘verborgen’. Hoe ervaar jij dit ‘verborgen zijn’ van God?
2. Welke woorden/metaforen zou jij gebruiken om Gods nabijheid te benoemen in onze tijd?
3. Hoe kun je persoonlijk en als kerk oefenen in kwetsbaarheid? Waarom is dit belangrijk denk je?
4. Lees Marcus 6,45-52. In dit gedeelte komen de verborgenheid en de nabijheid van Jezus beiden naar voren. Wat leert dit jou over Jezus? Welke betekenis heeft dit voor jouw eigen ‘bergen’?

PRIKKELS

1. Kwetsbaarheid is in onze tijd een ‘modewoord’ zonder betekenis.
2. Ik ervaar God meer als verborgen dan nabij.
3. ‘De Heer behoedt mij voor alle kwaad’ (Ps.121,7)

VOOR DE JEUGD

1. Vind jij het gemakkelijk om te geloven of juist moeilijk? Wat zorgt daarvoor?
2. Als je verstoppertje speelt en jij moet zoeken, dan ben je soms vlakbij iemand zonder dat je hem ziet. Hij is verborgen en toch nabij. Zou het zo bij God ook kunnen zijn?

Psalm 123: God voor ogen

Vol verwachting omhoog kijken

THEMA

‘Heer, wij worden veracht, meer dan onze ziel kan dragen’ (Ps.123,3-4). De pelgrim heeft in deze psalm te maken hevige tegenstand. Hij wordt consequent vernederd en bespot. Waarom? Misschien maken anderen hem wel belachelijk omdat hij in ballingschap leeft en Jeruzalem in puin ligt (zie: Neh.3,36). Misschien ook wel omdat hij andere keuzes maakt in het leven, die van hem een ‘zonderlinge einzelgänger’ maken.

“Hoe ga je als christen om met zoveel ‘achteloze spot’?”

De keuzes die je als christen maakt in het leven roepen soms vervreemding en spot op bij mensen om je heen. Je kiest er bijvoorbeeld samen met je vriend/vriendin voor om te wachten met seks totdat je getrouwd bent. Ongelovige vrienden kunnen daar verschillend op reageren. Sommigen vinden het knap of intrigerend. Anderen vinden het achterhaald en preuts en maken het graag belachelijk. Weer anderen voelen zich door jouw keuze aangevallen in hun eigen levenswijze en openen

daarom de aanval op jou. Dit is maar één voorbeeld. Hoe ga je als christen om met zoveel ‘achteloze spot’ (v4)?

Psalm 123 is een gebed om genade. ‘Wees genadig, Heer, wees ons genadig.’ (v3). Want van hem verwachten wij hulp. De problemen zijn te groot om zelf op te lossen en daarom kijken we omhoog naar God en wachten tot hij ons helpt.

Weet je nog hoe Psalm 121 begon? De pelgrim richtte zijn oog op de bergen, op de problemen. Maar hij heeft geleerd: *ik moet mij richten op God*. Van hem alleen is hulp te verwachten. Mijn ogen volgen God zoals de ogen van een slaaf de hand van zijn meester. Niet op een angstige manier, maar vol verwachting. Zoals een kind opkijkt naar zijn ouders als die iets lekkers hebben.

In God vind je een vast punt buiten jezelf en buiten je problemen om je ogen – dat is: je hoop – op te richten. Jouw hele leven is in zijn hand, zoals het leven van een slaaf in de hand is van zijn heer. Je hoeft jezelf niet te redden, want God komt je in Jezus met doorstoken handen genadevol tegemoet. Daarom: houd God in alles voor ogen en kijk vol verwachting naar hem op. Hij is genadig.

LEESROOSTER

Maandag (26-10)	Psalm 123
Dinsdag	Nehemia 3,33-38
Woensdag	Hebreeën 6,9-12
Donderdag	Exodus 3,7-10
Vrijdag	Johannes 11,1-15
Zaterdag	Exodus 3,13-16

VRAGEN

1. Wat merk jij in je eigen leven op van de verachting waar Psalm 123,3-4 over spreekt?
2. Waar richt jij als eerste je oog op: Op je problemen? Op je eigen oplossingskracht? Op God?
3. Luister samen naar het nummer 'Grace' van U2. Welke zin blijft er bij je hangen? Waarom?
4. Van 'verachting' naar 'verwachting' klinkt simpel, maar... hoe werkt dat bij jou?

PRIKKELS

1. Als iemand mij bekritiseert dan accepteer ik dat.
2. Verachting is een teken van zwakte van de ander.
3. Ik wacht op Gods genade.

VOOR DE JEUGD

1. Merk jij dat mensen het raar vinden dat je gelooft? Wat vinden ze raar en hoe laten ze dat merken? Wat vind je daarvan?
2. Denk je dat je ook dankbaar/trots mag zijn op het feit dat je gelooft en dat je een kind van God bent? Zo ja: hoe zou je dat aan anderen kunnen laten zien?

Psalm 125: Rotsvast vertrouwen

Opstaan tegen het kwaad

THEMA

Psalm 125 gaat over vertrouwen. Wie vertrouwt op God staat als de Sion vast. Dat betekent dat het kwaad je niet omver kan gooien en bovendien dat je zelf ook vrij blijft van het kwaad.

Er is veel onrecht in de wereld. Dat was in de tijd van de pelgrimspsalmen zo en dat is ook nu. Soms herkennen we in dat kwaad een rechtstreekse aanval van satan. Satan die overal ter wereld probeert om Gods kinderen te onderdrukken, te vervolgen, gevangen te zetten en te doden. Hij schopt tegen de poten van je geloof in een poging je onderuit te halen.

In het vrije Westen herkennen we die rechtstreekse aanval minder, maar dat betekent niet dat het kwaad ook hier niet met de scepter zwaait. Denk bijvoorbeeld alleen al aan ons consumentisme. Wij kopen graag goede producten voor een lage prijs. Dat kan in Nederland ook, maar ten koste van wat en van wie? Hoeveel kinderen werken wereldwijd voor een hongerloontje aan jouw nieuwe sportschoenen? Hoeveel mensen lijden honger omdat wij in overvloed leven? En wat zijn de gevolgen van ons gedrag voor de natuur?

Het zijn 'grote processen' waarvan je misschien geneigd bent te zeggen: 'Daar kan ik toch niks aan doen?' De vraag is: is dat waar? Kunnen wij er inderdaad niks aan doen? Psalm 125 zegt dat de rechtvaardigen het onrecht de hand niet zullen reiken (v3). Dit betekent onder meer dat je met jouw gedrag het kwaad niet in stand houdt, maar juist tegengaat. Dat je opstaat tegen het kwaad en in protest komt. Dat je ook gaat bidden zoals de pelgrim doet: 'Heer, geef vrede.'

*“Hoeveel mensen
lijden honger omdat
wij in overvloed
leven?”*

Het is niet niks om tegen het kwaad op te staan. Als je het probeert zul je merken dat het kwaad zich tegen je gaat verzetten en dat het je echt iets kost. Houd je dan maar vast aan die eerste verzen van Psalm 125. Wie op God vertrouwen staan onwankelbaar vast. God zelf zal hen als de bergen van Jeruzalem omringen en beschermen. Wie op God vertrouwt, staat vast als een rots. Daar kun je op bouwen!

LEESROOSTER

Maandag (30-11)	Psalm 125
Dinsdag	Nehemia 6,1-4 & 15-16
Woensdag	Genesis 22,1-2 & 9-14
Donderdag	Psalm 2
Vrijdag	1 Korintiërs 10,6-13
Zaterdag	Romeinen 8,31-39

VRAGEN

1. Op welke manieren zie/merk jij dat het kwaad werkzaam is in Nederland en in je eigen leven? Welk gevoel roept dit bij je op?
2. Op welke manier ben jij betrokken bij vreedestichtend werk in de strijd tegen onrecht? Bespreek met elkaar hoe je samen meer betrokken kunt raken bij sociale gerechtigheid.
3. Wat betekent Psalm 125 voor de kerk in onze wereld en plaats? Wat moet er gebeuren zodat we leren leven vanuit vertrouwen in plaats van angst en controledrang?

PRIKKELS

1. Veel christenen dienen twee heren: God én de mammon. (n.a.v. Mat.6,24)
2. Mijn keuzes maken écht een verschil tegen het onrecht.
3. Ik reik het onrecht niet de hand! (n.a.v. Ps.125,3)
4. God is machtiger dan het kwaad.

VOOR DE JEUGD

1. Waar let jij op als je bijvoorbeeld een nieuwe mobiel koopt? Hoe belangrijk is het daarin voor jou dat jouw mobiel eerlijk en duurzaam is gemaakt?
2. Wat vind jij ervan dat er zoveel kwaad in de wereld is? En wat betekent het hierin voor jou dat je christen bent?

Psalm 126: Stalactitische vreugde

Leven uit toekomstige vreugde

THEMA

De afgelopen jaren werd de uitdrukking 'YOLO' veel gebruikt, die staat voor 'You Only Live Once'. Je leeft maar één keer, dus geniet er maar ten volle van. 'Carpe Diem', zouden de Romeinen zeggen: 'Pluk de dag'!

Maar geluk en verdriet liggen vaak dicht bij elkaar. Daarover gaat Psalm 126. De Psalm opent met een diepe vreugde over de redding die God gebracht heeft. Je kunt hierbij denken aan de wederopbouw van Jeruzalem en de tempel na de ballingschap (Ezra 3). Echter, al snel slaat de stemming om en dienen nieuwe zorgen en gevaren zich aan en klinkt het gebed: 'Keer ook nú ons lot, Heer.' (Ps.126,4).

Het is herkenbaar voor elke pelgrim die zich op de lange en gevaarlijke weg bevindt op weg naar de ontmoeting met God. Er is zowel blijdschap als verdriet onderweg en die twee lopen soms hand in hand. Hoe vaak komt het wel niet voor dat iemand de ene dag aan het graf staat en de andere dag aan het kraambed? Er is nu eenmaal niet alleen veel vreugde, maar ook veel verdriet.

Psalm 126 houdt blijdschap en tranen bij elkaar. Daarbij gebruikt de pelgrim het beeld van het in tranen zaaien.

Waarom in tranen? Omdat de boer zijn kostbare voedselvoorraad op het land gooit zonder zeker te zijn van een goede opbrengst. Het is zaaien 'op hoop van zegen'. Hoop is in die zin de anticipatie op toekomstige vreugde, op het moment dat de oogst groot zal blijken te zijn.

Het beeld van het zaaien draagt ook nog een ander aspect in zich. Het gewas moet groeien en dat duurt lang. Het vergt geduld om te wachten totdat God het tot volle wasdom brengt. Echt geluk is vaak niet te koop, het vraagt om geduld. Het is als een stalactiet die druppel voor druppel gevormd wordt over een periode van eeuwen. Over vele jaren bouwt God iets wat prachtig is.

Zo is God ook met jou bezig. Hij vormt je als een stalactiet, druppel voor druppel, tot iets prachtigs. Dat duurt lang en soms zou je willen dat het met een vingerknip gedaan was. Maar God is bezig iets prachtigs te bereiden, dat is zeker. Word jij blij van dat toekomstbeeld?

LEESROOSTER

Maandag (28-12)	Psalm 126
Dinsdag	Ezra 3,10-13
Woensdag	1 Korintiërs 15,50-58
Donderdag	Psalm 43
Vrijdag	Ezechiël 37,1-6 & 11-14
Zaterdag	Filippenzen 4,4-7 & 10-13

VRAGEN

1. Benoem eens een moment van intense vreugde. Wat deed dit met je? Wat maakte dat het vreugde bracht en niet gewoon een glimlach?
2. Wat is volgens jou het verschil tussen 'YOLO-vreugde' en 'stalactitische-vreugde'? Welke van die twee is het meest kenmerkend voor jouw leven?
3. Lees Filippenzen 4,4: wat betekent dit vers voor jou?
4. Op welke manier kunnen we als kerk een gemeenschap zijn waar vreugde en verdriet hand in hand kunnen gaan?

PRIKKELS

1. Snelle wonderen zijn mooi, maar langzame groei is mooier.
2. Hoop is geanticipeerde vreugde.

VOOR DE JEUGD

1. Wanneer was je voor het laatst ergens blij over? En wanneer voor het laatst verdrietig? Wat vind je ervan dat zowel blijdschap als verdriet bij het leven horen?
2. Om mee aan de slag te gaan: koop een komkommerplant (of iets anders) en plant deze in de tuin. Welke komkommer smaakt beter: die je uit de winkel hebt gekocht of die je zelf hebt zien groeien?

Psalm 127: Vergeefse moeite

Het arbeidsethos van een pelgrim

THEMA

Psalm 127 spreekt over ‘vergeefsheid’ en raakt daarmee een thema aan wat in onze tijd misschien wel actueler is dan ooit. We bouwen torens die tot in de hemel rijken, maken al op jonge leeftijd carrière, verlengen ons leven door gezonde voeding en wetenschap... Maar wat is het waard? Soms kan een gevoel van zinloosheid je ineens overvallen.

Al ons gezwoeg en alles wat we bereiken is vergeefs, zegt Psalm 127, tenzij...

Tenzij je God in je leven betreft en hém het huis laat bouwen, hém de wacht laat houden, hém het je laat geven. Psalm 127 leert je dat je pas écht rijk bent wanneer je leert om met open handen van God te ontvangen.

Zoals David, die moest leren dat niet hij een huis voor God bouwt, maar dat God een huis voor hem bouwt. Zoals Martha, die moest leren dat niet zij voor Jezus moest zorgen maar dat Jezus voor haar aan zorgt. Psalm 127 leert je te zijn zoals Maria, die aan Jezus’ voeten neerzat en alles ontving. God geeft het zijn lieveling in de slaap (vers 2).

In het tweede deel spreekt de Psalm ‘ineens’ over kinderen, die een geschenk en een erfenis van God zijn (vers 3). Kinderen zijn belangrijker dan alle werkdoelen die je in het leven

kunt stellen, zegt de Psalm. Zoals een raak geschoten pijl getuigt van goede schutterskunde, zo getuigen kinderen van goed ouderschap (vers 4). Welke normen en waarden geef je hen mee? Hoe leer je hen in afhankelijk van God te leven en welk voorbeeld ben je voor hen? De ‘investering’ om je kinderen te leren leven met God is er één waar zegen op rust: God geeft zijn zegen tot in het duizendste geslacht (Ex.20,6).

Psalm 127 is geschreven in een tijd dat kinderen hebben de norm was. De Psalm legt er de nadruk op dat kinderen een *geschenk* zijn waar tegelijkertijd een grote *verantwoordelijkheid* in mee komt. Die verantwoordelijkheid geldt ook voor mensen die (nog) geen kinderen hebben ontvangen. Met elkaar zijn we in de gemeente verantwoordelijk voor de geloofsopvoeding van *onze* kinderen. De kinderen van de gemeente zijn indirect ook Gods geschenk aan wie kinderloos bleven.

Zo bouwen we allen samen en ieder afzonderlijk aan ons levenswerk. Je levenswerk bouwen zonder God is vergeefse moeite, het bereikt niets. Maar wie bouwt in afhankelijkheid van God, die kan afstand nemen, zich rustig neerleggen en tevreden slapen.

LEESROOSTER

Maandag (01-02)	Psalm 127
Dinsdag	2 Samuël 7,1-16
Woensdag	Lucas 10,38-42
Donderdag	Filippenzen 1,3-6
Vrijdag	Prediker 5,9-19
Zaterdag	Filippenzen 4,4-9

VRAGEN

1. Hoe bewaar jij de balans tussen werk, vrije tijd en sociale contacten? Als je kinderen hebt gekregen: Hoe verdeel je de aandacht? Hoe zou je willen dat je kinderen opgroeien?
2. Op welke manier betrek jij God in je werk? Hoe voorkom je dat je in de greep komt van je agenda?
3. Lees Prediker 5,11: wat zegt deze tekst jou?
4. Hoe kan de kerk een plek zijn waar we opnieuw leren om ons werk te doen in het licht van Jezus? Hoe kunnen we leren wat tevredenheid is?

PRIKKELS

1. Ik slaap altijd goed.
2. Ik heb mijn zaakjes goed op orde.
3. Ik ervaar 'vergeefsheid' in mijn leven.

VOOR DE JEUGD

1. Kijk eens naar je ouders: hoe voeden zij jou op? Wat denk je dat ze jou mee willen geven in de opvoeding? Lukt dit een beetje? Doe jij er zelf ook je best voor?
2. Wat zou jij willen bereiken in het leven? Welke dromen koester je? Welke rol heeft de Here God daarin, denk je?

Psalm 129: Over de rug van anderen

De weg van gelovig protest

THEMA

Psalm 129 is lied van *gelovig protest* tegen onderdrukkers. In de Psalm wordt gememoreerd aan het feit dat Israël – Gods volk! - van begin af aan altijd is aangevallen en onderdrukt. Dat er mensen zijn die Sion – Gods woonplaats! - haten. De aanval op Gods mensen is ten diepste een aanval op God zelf!

‘Ze trokken hun ploeg over mijn rug’ (vers 3). Het is landbouwtal. Ploegen doe je niet zomaar. Je doet het om er beter van te worden, over de rug van een ander. Om hogere winst te behalen, om populariteit te winnen, om macht te vergaren... Ploegen over de rug van anderen is van alle tijden. Ook in onze tijd walsen de machtigen massaal over de zwakken heen. Denk bijvoorbeeld aan de vluchtelingenkampen op Lesbos of de massale productie onder erbarmelijke omstandigheden in lageloonlanden.

Als het onrecht je treft, dan is het lijden en overleven. Maar, zegt Psalm 129, de onderdrukkers zullen niet gezegend worden in hun onrecht. Zij verdorren (vers 6), ze zijn vruchteloos (vers 7) en leven zonder zegen (vers 8).

Hoe is dit mogelijk? Niet vanwege een

geslaagde opstand van de onderdrukten of een sterk ‘leger der rechtvaardigheid’ dat de onderdrukkers neerslaat. Nee, het is de Heer die de banden van de onderdrukking breekt (vers 4)! De verlossing die de Heer geeft is uiteindelijk de enige hoop voor wie onderdrukt worden door het kwaad.

Pelgrims mogen de weg van gelovige zwakte gaan. Zij hoeven zichzelf niet te redden, maar vertrouwen erop dat God altijd de kant van de zwakken kiest. Zij vertrouwen op Jezus, over wiens geploegde rug de gelovigen worden gered. Wij volgen zijn weg van kwetsbaarheid en liefde.

“Ook in onze tijd walsen de machtigen massaal over de zwakken heen.”

LEESROOSTER

Maandag (01-03)	Psalm 129
Dinsdag	Johannes 15,18-21
Woensdag	Jesaja 54,11-17
Donderdag	Psalm 25
Vrijdag	Matteüs 10,16-23
Zaterdag	Romeinen 12,17-21

VRAGEN

1. Heb jij ervaring met mensen die over je heen lopen? Hoe ga je daar mee om?
2. Wat doe jij eraan om onderdrukking tegen te gaan?
3. Lees Romeinen 12,17-21: hoe zou jij dit stukje vertalen naar vandaag?
4. Kunnen wij als gemeente een 'protestgemeenschap' zijn? Over welke onderwerpen blijven wij ten onrechte stil?
5. Luister naar het lied van 'When the Man Comes Around' van Johnny Cash. Wat vind je hiervan? Is het bedreigend of juist hoopgevend?

PRIKKELS

1. Als kerk gedogen wij het onrecht en helpen het zo in stand te houden.
2. De kwetsbare weg van Jezus is voor mij te moeilijk.
3. Wij zijn het 'mes' waarmee God de 'banden' van onderdrukking doorsnijdt.
4. Ik heb zelf bevrijding nodig van onderdrukking.

VOOR DE JEUGD

1. Heb jij wel eens te maken gehad met onrecht? Wat gebeurde er? Hoe voelde je je toen?
2. Ken jij mensen of groepen mensen die onderdrukt worden? Wat vind je daarvan? Wat zouden wijzelf kunnen doen?
3. Hoe vind je het dat jij 'over de rug' van Jezus mag leven?

Psalm 130: Op het zondaarsbankje

Waar schuld barmhartigheid ontmoet

THEMA

Richting het einde van de reis loopt de pelgrim door een diep dal. Dit dal staat symbolisch voor de zijn afstand tot God. Afstand veroorzaakt door zijn diepe schuld. Hoe kun je, met de ontmoeting met God voor de boeg, recht voor God staan?

Het woordje 'maar' van vers 4 vat heel het evangelie samen: wat voor mensen onmogelijk is, maakt God mogelijk. Onze schuld ontmoet barmhartigheid bij God. Bij hem is vergeving. Gods eigen Zoon neemt onze plaats op het 'zondaarsbankje' over. Daarom is er voor ons bevrijding bij de Heer, altijd weer (vers 7).

*“Mag iemand nog
een mindere periode
hebben?”*

Gods genade schiet nooit tekort. Zijn liefde is verankerd in zijn wezen en zijn wil. Het vindt zijn bron in Gods wezen en niet in ons gedrag. Gelukkig maar,

want onze liefde is als ochtendmist: het verdampt waar je bijstaat (Hosea 6,4).

Wij mensen kunnen niet zonder de kracht van vergeving. Zonder vergeving kunnen wij God niet ontmoeten en is onze pelgrimsreis vergeefs. Ook onderling kunnen wij niet zonder vergeving. Want schuld zet je vast in het verleden, waardoor je niet verder kunt. Het ontnemt je de adem en trekt je omlaag.

Is er in onze maatschappij – die ons vaak keihard afrekenet op ons resultaat - nog ruimte voor falen? Mogen er nog fouten gemaakt worden? Mag iemand nog een mindere periode hebben? Psalm 130 leert ons over Gods barmhartigheid, die ruimte schept voor schuldige mensen die op het zondaarsbankje zitten.

LEESROOSTER

Maandag (29-03)	Psalm 130
Dinsdag	Hosea 6,1-6
Woensdag	Jesaja 51,9-11
Donderdag	Psalm 85
Vrijdag	2 Korintiërs 5,17-21
Zaterdag	Romeinen 3,21-26

VRAGEN

1. Welke rol spelen schuld en schaamte in jouw (geloofs)leven? Wat betekent het woordje 'maar' (vers 4) daarin voor jou?
2. Hoe reageer jij op mensen die fouten maken? Is daar ruimte voor en zo ja: welke?
3. Welke ruimte gun je jezelf om fouten te maken? Wat brengt dit je?
4. Lees Jakobus 5,16: zou 'de biecht' (elkaar je zonden belijden) een goede manier zijn om Psalm 130 werkelijkheid te laten worden in je leven? Denk eens na met elkaar over welke rol de kerk/je kring hierin zou kunnen spelen?

PRIKKELS

1. Zoals God mijn schuld vergeeft, zo vergeef ik ook een ander (Mat.6,12).
2. Onze kerk is een veilige haven voor schuldigen.
3. De woorden 'maar God...' (vers 4) maken ons gemakzuchtig (Rom.6,1-2).

VOOR DE JEUGD

1. Heb jij het idee dat je schuldig staat tegenover God? Waar zit dat in?
2. Heb je wel eens iemand moeten vergeven? Hoe vond je dat?
3. Stel je eens de situatie voor dat er in je vriendengroep over elkaar geroddeld wordt of dat iemand (misschien jijzelf) bewust wordt buitengesloten. Welke rol zou vergeving in jouw sociale leven kunnen spelen?

Psalm 133: Levenslange vriendschap

De zegen van leven in eenheid

THEMA

Na een lange reis zijn de pelgrims aangekomen op de plaats van bestemming: Jeruzalem! In Gods heilige stad komen zij samen. Vrienden, familie en volksgenoten uit alle streken van het land ontmoeten elkaar en vallen elkaar lachend in de armen. Op deze plaats van blijde ontmoeting en aanbedding vallen de verschillen weg. Het is één familie, niet verbonden door bloedband maar door geloofsband.

Waar mensen samenwonen is vaak conflict. Dat komt in de beste familie voor. Israël was pijnlijk uiteen gevallen in het tien- en tweestammenrijk. Ook aan ons kerkgezin gaat het niet voorbij. Kerkscheuringen zijn nog steeds aan de orde van de dag. Psalm 133 is een Psalm die ons aanmoedigt om de conflicten bij te leggen en ons met elkaar te verzoenen. Want in onze onderlinge eenheid gaat een enorme zegen schuil.

Harmonie is echter iets wat niet zomaar ontstaat. Het vereist de vriendschap (Joh.15,15) die Jezus ons bewees, toen wij nog op voet van vijandschap stonden met God (Rom.5,10).

Vriendschap is iets wat je *geeft*, niet iets wat je verdient of verkoopt. Christus schenkt ons zijn vriendschap omdat

hij daarvoor kiest. Die keuze schept harmonie: het is de bereidheid om de ander te *ontvangen* en jezelf dienend te *geven*.

*“Christus
schenkt ons zijn
vriendschap
omdat hij
daarvoor kiest.”*

God zegent dat! De Psalm gebruikt verschillende beelden om dat aan te tonen. Vreugdeolie die je aan God en aan elkaar verbindt. Dauw van Hermons top die verfrissing en vernieuwing geeft aan de Sion. De zegen daalt van bovenaf op ons neer en brengt eenheid bij ons teweeg. Waar mensen elkaar ontmoeten onder het kruis van Christus, daar ontstaat een bijzondere verbondenheid, een levenslange vriendschap. Daar heerst vrede.

LEESROOSTER

Maandag (26-04)	Psalm 133
Dinsdag	Romeinen 5,1-11
Woensdag	Filippenzen 1,27-2,5
Donderdag	Leviticus 8,10-12
Vrijdag	Efeziërs 4,1-6
Zaterdag	Johannes 15,9-17

VRAGEN

1. Hoe kies jij je vrienden uit? Wat is vriendschap voor jou? Zijn er wel eens conflicten in jouw vriendschappen? Hoe ga je daarmee om?
2. Lees Johannes 15,15: Wat betekent het voor jou dat Jezus jou 'vriend' noemt? Vind je dit een passend woord voor jouw relatie met God? Zo ja: waar zit hem dat in? Zo nee: welk woord zou jij eraan geven en wat zegt het jou dat Jezus dit wél zo ziet?
3. Is onze gemeente een plaats van vriendschap en eenheid? Wat is er nodig om de goede harmonie te bewaken en stimuleren?
4. Opdracht: Ga eens anders om met momenten dat je over straat loopt. Loop niet 'zo snel mogelijk' van A naar B, maar gebruik het moment om vriendelijkheid te geven aan mensen op straat. Hoe zou je dit kunnen doen?

PRIKKELS

1. Ik zie mijzelf liever als 'kind van God' dan als 'vriend'.
2. Onze kerk is een gemeenschap van 'vrienden van Jezus'.
3. Zegen bestaat in en bij eenheid.
4. In Gods gezin mag je geen voorkeur hebben voor de een of de ander.

VOOR DE JEUGD

1. Hoe kies jij je vrienden uit? Wat is vriendschap voor jou? Zijn er wel eens conflicten in jouw vriendschappen? Hoe ga je daarmee om?
2. Denk eens na over de vraag: voor wie kan jij een vriend zijn? Het gaat dan niet om wat jij uit de vriendschap haalt maar wat jij voor de ander kan betekenen.

Psalm 134: Home Sweet Home

Lofprijzing als levenswijze

THEMA

We zijn onze pelgrimstocht begonnen in de eenzaamheid van de tenten van Kedar (Psalm 120) en nu zijn we eindelijk thuis. Thuis is waar je broers en zussen in goede harmonie samenleven (Psalm 133). Thuis is waar God voortdurend geloofd en geprezen wordt (Psalm 134).

‘Zegen de Heer’ (vers 1) is de oproep van de Psalm. Wat is dat, God zegenen? God zegenen is erkennen hoe genadevol hij is, hoe groot, machtig en liefdevol. Je staat voor zijn troon en valt voor hem neer in aanbidding (Op.4,9-11). Een hemels beeld, waar we nu al van mogen proeven.

Onze handen heffen we op naar God (vers 2) en zo creëren we een plaats van heiligheid. Onze handen zijn leeg, want wat hebben wij God te bieden behalve onze lege handen die het van hem verwachten? Onze handen zijn tegelijkertijd een ‘offer’ aan de Heer: ‘Neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn aan uw eer.’

Na het hoogtepunt van de aanbidding in Psalm 134 gaan de pelgrims weer naar huis. Hun ‘aardse huis’ is nog niet gelijk aan hun hemelse definitieve thuis. Hoe gaan zij en hoe gaan *wij* nu verder? We gaan verder op onze weg tot

eer van God. Bedenk daarbij: Lofprijzing is niet alleen de aanbidding op zondag, het is een levenswijze die je hele leven doortrekt wanneer je leeft vanuit de zegen van God. De keuzes die je in het alledaagse leven maakt weerspiegelen de God die je dient.

Zo gaan we dus al zingend verder, op weg naar Huis. We lopen niet alleen maar samen, in het voetspoor van Jezus. God gaat met je mee.

*“Onze handen
heffen we op naar
God en zo creëren
we een plaats van
heiligheid.”*

LEESROOSTER

Maandag (31-05)	Psalm 134
Dinsdag	Hebreeën 10,11-18
Woensdag	Hebreeën 10,19-25
Donderdag	Jesaja 1,10-17
Vrijdag	Openbaring 4
Zaterdag	Openbaring 7,9-17

Vragen

1. Psalm 134 beschrijft het hoogtepunt van de pelgrims, het doel van hun reis. Wat is jouw levensdoel? Wanneer is jouw leven 'gelukt'?
2. Wat is aanbidding volgens jou? Welke rol heeft het in je leven? In welke alledaagse keuzes zou je handen en voeten kunnen geven aan jouw aanbidding?
3. In Openbaring 4 & 7 wordt een beeld geschetst van lofprijzing in de hemel. Hoe ziet dat eruit denk je? Waar kijk je verlangend naar uit en waar heb je zo nog je vragen over?
4. Kijk met elkaar terug op de totale 'reis' van het jaarthema. Welke dingen sprongen er voor jou uit? Wat heb je al een plaats gegeven in je leven? Welke dingen wil je nog meenemen?

Prikkels

1. Aanbidden doe ik met de handen geheven (Psalm 134,2).
2. In onze kerk kunnen we nog wel wat leren op het gebied van aanbidding.
3. Ik ben niet zo bezig met 'de toekomst'.

VOOR DE JEUGD

1. Hou jij van zingen en aanbidden in de kerk? Wat doet het met je? Hoe zou jij dit graag in de kerk willen vormgeven?
2. Bedenk eens iets – een keuze die je maakt – waarin je in je alledaagse leven heel concreet God kunt aanbidden.

NOTITIES

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTITIES

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

Dit boekje is van:

ZINGEND NAAR HUIS

Jaartheme 2020-2021
GKv de Hoeksteen te Leerdam

